บทที่ 4

การวิเคราะห์ปัญหาทางกฎหมายในการดำเนินธุรกิจจำหน่ายเครื่องยนต์และอะไหล่รถยนต์ใช้แล้ว

การได้มาซึ่ง รถ เครื่องยนต์และอะไหล่ของผู้บริโภคหรือประชาชนโดยทั่วไปได้มาจากทางหลักๆ สองทางคือ ซื้อจากผู้ประกอบการค้าจำหน่ายให้ และซื้อตรงจากผู้เป็นเจ้าของเอง

ผู้ประกอบการค้าจำหน่ายรถ เครื่องยนต์หรืออะไหล่นั้น เป็นธุรกิจหรือกิจการที่จำเป็นจะต้องมีการจดทะเบียนก่อนการประกอบอาชีพนั้น ซึ่งรวมทั้งการจำหน่ายเครื่องยนต์และอะไหล่รถยนต์ใช้แล้ว ปัจจุบันการค้าเครื่องยนต์และอะไหล่รถยนต์ใช้แล้ว มีการขยายตัวไปเป็นจำนวนมาก มีผู้เกี่ยวข้องจำนวนมาก จะเห็นได้ว่ามี การตั้งร้านค้าจำหน่ายเครื่องยนต์และอะไหล่รถยนต์ที่ใช้แล้วจำนวนมากเกิดขึ้นอยู่ทั่วไปทุกจังหวัดแต่ละจังหวัดก็มีหลายแห่ง โดยส่วนใหญ่จะใช้ชื่อนำหน้าว่าเชียงกง เป็นความหมายของการจำหน่ายเครื่องยนต์ และอะไหล่รถยนต์ใช้แล้วและจะตามด้วยชื่อกิจการ เช่น เชียงกงสมชาย เชียงกงตราด เชียงกงเชียงใหม่ ฯลฯ ผู้บริโภค ประชาชนทั่วไปสามารถหาซื้อได้ง่าย สามารถเลือกซื้อได้ตามสภาพที่เรียกว่า ตาดีได้ตาร้ายเสีย โดยการซื้อรถทั้งคันไม่ว่าจะเป็นรถยนต์ รถจักรยานยนต์ หรือรถประเภทอื่นๆ จะมีทะเบียนแสดงความเป็นเจ้าของ แต่เครื่องยนต์ อะไหล่ที่ใช้แล้วอื่นๆ ไม่มีเอกสารราชการแสดงความเป็นเจ้าของ เครื่องยนต์หรือเจ้าของอะไหล่ที่ใช้แล้ว มีเพียงความเชื่อถือผู้ขาย เชื่อว่าผู้ขายเป็นเจ้าของ หรือน่าจะเป็นเจ้าของการซื้อขายมีความถูกต้องผู้ขายเป็นเจ้าของ มีสิทธิครอบครอง หรือเป็นตัวแทนเจ้าของกรณีฝากขาย แต่แท้จริงความสามารถในการจำหน่ายมีความถูกต้องหรือไม่อย่างไรไม่ทราบ แต่โดยสภาพการซื้อจากผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายเครื่องยนต์ อะไหล่ที่ใช้แล้วโดยตรงก็น่าจะถูกต้อง ทั้งนี้โดยสภาพทั่วไปประชาชนเชื่อว่าถูกต้องตามกฎหมาย แต่ก็อาจเกิดข้อสงสัยได้ ในขณะที่กฎหมายที่มีอยู่ไม่มีบทบัญญัติเป็นการเฉพาะเจาะจงเกี่ยวกับรถ เครื่องยนต์ และอะไหล่รถยนต์ใช้แล้วตรงๆ มีแต่เพียงกฎหมายที่เป็นการทั่วไป ไม่ว่าจะเป็นกฎหมายเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจการค้า กฎหมายเกี่ยวกับการค้าของเก่าของใช้แล้ว ซึ่งใช้บังคับกับขยะ หรือ สินค้าสิ่งของใช้แล้วทุกประเภท ตั้งแต่ขวดแก้ว ถุงพลาสติก กระป๋อง หรือขยะอื่นๆ กฎหมายที่มีอยู่ไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการค้าเครื่องยนต์อะไหล่ที่ใช้แล้วโดยตรงทำให้ขาดการควบคุมบังคับอย่างทั่วถึงจึงทำให้เป็นช่องทางของการกระทำความผิดและมีผลกระทำต่อผู้ประกอบการที่กระทำการโดยสุจริตรวมไปถึงประชาชนและผู้บริโภคทั่วๆ ไป

ประชาชนผู้บริโภคทั่วๆ ไปอาจซื้อรถยนต์ เครื่องยนต์ และอะไหล่ใช้แล้วจากผู้จำหน่าย

1. ผู้ผลิต โดยปัจจุบันผู้ผลิตรถไม่ว่าจะเป็นรถจักรยานยนต์ รถยนต์ รถบรรทุก และรถประเภทอื่นๆ หลายราย จะรับซื้อคืนรถที่ตนผลิตและจำหน่ายออกไปแล้ว เป็นวิถีทางทางการค้าเพื่อแสดงและรับรองกับผู้บริโภคว่ารถที่ซื้อไปหากต้องการขายจะมีผู้รับซื้อแน่นอนและให้ราคาดีขาดทุนจากการใช้เพียงเล็กน้อย อาจรับซื้อคืนให้ราคาสูงโดยแลกซื้อกับรถใหม่ หรือว่าเป็นการรับซื้อคืน โดยไม่บังคับให้ต้องซื้อรถใหม่ ผู้ผลิตรับซื้อคืนมาแล้วจะนำมาผลิตใหม่ เป็นการนำรถทั้งคันมาถอดออกเป็นชิ้นส่วน ถอดเครื่องยนต์แต่ละชิ้น ถอดอะไหล่แต่ละชนิด นำมาปรับปรุงเช่นการพ่นสีใหม่ การถอดล้าง การตัดเชื่อมใหม่ ฯลฯ แล้วนำชิ้นส่วนที่ดูสะอาดดูเหมือนใหม่แต่ไม่ใหม่เป็นของใช้แล้วมาประกอบใหม่ หรือขายเป็นอะไหล่ใช้แล้วนำออกจำหน่าย นับเป็นรถเครื่องยนต์อะไหล่ใช้แล้ว ที่มีคุณภาพดีที่สุดมีการรับรองคุณภาพจากผู้ผลิต เป็นสินค้าที่เชื่อถือได้มากที่สุด

2. ผู้นำเข้า ตามพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ.2549 ส่วนใหญ่เป็นผู้นำเข้าจากประเทศญี่ปุ่น เป็นรถหรือชิ้นส่วนเครื่องยนต์ อะไหล่ใช้แล้ว ผ่านอายุการใช้งานประมาณ 5 ปี ยังจะสามารถใช้งานโดยทั่วไปได้อีก 5 ปี โดยต้องบำรุงรักษาดูแลสม่ำเสมอ ผู้บริโภคสามารถเอาเอกสารการได้มาทั้งเครื่องยนต์ อะไหล่ใช้แล้วได้

3. ภาครัฐ หรือเอกชน นำรถยนต์ใช้แล้วออกประมูลอาจมีสภาพดีหรือเก่าทรุดโทรม มีทะเบียนรถแสดงความเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์หรือเอกสารการประมูลจากกรมศุลกากรที่สามารถนำไปจดทะเบียนได้ การซื้อรถจากการประมูลแม้เป็นการซื้อที่ถูกต้องตามกฎหมายไทย แต่ก็อาจผิดต่อกฎหมายของประเทศ อื่นได้ เช่น มีกรณี ข้าราชการชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย นำรถของราชการที่ซื้อมาโดยการประมูลจากกรมศุลกากรไปเที่ยวพักผ่อนในวันหยุดที่ประเทศมาเลเซีย ในขณะอยู่ในแดนประเทศมาเลเซีย เจ้าหน้าที่มาเลเซียพบว่าเป็นรถที่จดทะเบียนในประเทศมาเลเซียแล้วแต่ถูกขโมยไป อยู่ระหว่างการสืบหารถที่หายไป เมื่อมาพบจึงได้ยึดไว้ดำเนินคดีต่อไป กรณีจึงเป็นว่าข้าราชการผู้นั้นไม่ทราบว่ารถที่นำไปเที่ยวพักผ่อนที่ประเทศมาเลเซียเป็นรถที่ได้มาจากการกระทำผิดในประเทศมาเลเซีย ข้าราชการผู้ครอบครองรถนั้นในขณะถูกจับกุมจึงสามารถเชื่อว่าไม่ทราบเหตุ หรือมีส่วนกับการกระทำผิดจึงไม่ต้องรับผิดชอบกับการกระทำความผิดนั้น แต่รถเป็นทรัพย์ที่ได้จากการกระทำผิดต้องถูกยึดและคืนให้เจ้าของผู้เสียหายเดิมเป็นผู้นำกลับประเทศไทยไม่ได้ การซื้อรถ เครื่องยนต์ และอะไหล่ ไม่ว่าจะเป็นของใหม่หรือใช้แล้ว จึงอาจมีความเสี่ยงกับ ความผิดจากเหตุการณ์ในประเทศอื่นได้

4. ผู้ถอดชิ้นส่วน เครื่องยนต์ อะไหล่ออกจำหน่าย การซื้อจากการถอดชิ้นส่วนเครื่องยนต์ อะไหล่ออกจำหน่ายนับเป็นการซื้อโดยสุจริตที่มีความเสี่ยงต่อการกระทำผิดมากที่สุด รถ เครื่องยนต์ อะไหล่ที่ใช้แล้วหมดสภาพ หรือยังมีสภาพการใช้ได้ดี เจ้าของอาจถอดแล้วมีการ

นำออกจำหน่ายเอง เช่น โครงหลังค่ารถที่เดิมมีความต้องการติดไว้แต่เมื่อไม่ต้องการใช้ จึงถอดนำออกจำหน่าย หรือรถใช้เครื่องยนต์เบนซิน สิ้นเปลืองน้ำมันรถจึงเปลี่ยนเป็นเครื่องยนต์ดีเซล เครื่องยนต์เบนซินที่ถูกถอดออก เจ้าของไม่ใช้จึงนำออกจำหน่าย ล้อรถเดิมเป็นล้อแบบกระทะเหล็ก ต้องการเปลี่ยนใหม่ ล้อกระทะเหล็กที่ถอดออกเจ้าของนำออกจำหน่าย ทุกกรณีเป็นการจำหน่ายที่ถูกต้อง แต่รถที่ได้จากการกระทำผิดจากการขโมยก็ถูกนำออกไปถอดชิ้นส่วนออกจำหน่ายเช่นกัน และเมื่อชิ้นส่วนถูกแยกชิ้นกระจายออกไปแล้วเป็นการยากที่จะทราบได้ว่าเครื่องยนต์ อะไหล่ชิ้นนั้นๆ ผู้จำหน่ายสิทธิจำหน่ายตามกฎหมายหรือไม่ ร้านเชียงกงรับซื้อมาจากเจ้าของถูกต้องหรือไม่ หรือเป็นผู้ร่วมกระทำผิด และผู้ซื้อต่อไปจากร้ายเชียงกงร่วมกระทำผิดหรือไม่ การกระทำผิดอาจเกิดจาก

1. ความผิดละเมิด ตาม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
2. ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา
   2.1 การปลอมแปลง
   2.2 การปลอมแปลงเอกสาร
   2.3 การปลอมแปลงเลขหมายเครื่องยนต์ เลขตัวรถหรือเลขตัวโครงคัดซี
   2.4 การโจรกรรม ลักทรัพย์ ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์
   2.5 การยักยอก ฉ้อโกง
   2.6 ความผิดฐานรับของโจร

ปัญหาทางกฎหมายในการดำเนินธุรกิจจำหน่ายเครื่องยนต์ และอะไหล่รถยนต์ใช้แล้ว สามารถแยกเป็นประเด็นต่างๆ ได้ดังนี้

ปัญหาการเริ่มต้นธุรกิจจำหน่ายเครื่องยนต์ และอะไหล่รถยนต์ใช้แล้ว

ตามพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ.2499 บัญญัติให้การซื้อ การขาย การขายทอดตลาด การแลกเปลี่ยน ต้องจดทะเบียนพาณิชย์ โดยในส่วนการการซื้อ การขายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ได้ออกประกาศให้ ผู้ประกอบกิจการขายสินค้า หรือเป็นนายหน้าหรือตัวแทนค้าต่างๆ ไม่ว่าอย่างใด อย่างเดียวหรือหลายอย่าง คิดรวมทั้งสิ้นในวันหนึ่งขายได้เป็นเงินตั้งแต่ 20 บาท หรือมีสินค้าดังกล่าวไว้เพื่อขายมีค่ารวมทั้งสิ้นเป็นเงินตั้งแต่ 500 บาทขึ้นไปต้องจดทะเบียนพาณิชย์

ตามกฎหมายฉบับนี้ ยกเว้นการค้าเร่ การค้าแผงลอย ไม่ต้อง จดทะเบียนพาณิชย์ แต่แล้วในปัจจุบันสภาพการค้าเร่ การค้าแผงลอย ได้มีการพัฒนาไปไกลมาก มีการเปิดท้ายรถขายของ มีการเอารถบรรทุกสินค้าจำนวนมากออกเร่ขายไปตามที่ต่างๆ ที่นัดวันเวลาไว้เป็นที่แน่นอน เป็นแผงลอยไม่คงที่ที่เรียกทั่วไปว่า ตลาดนัด มีการนัดหมายประจำวันทุกสัปดาห์ เช่น ทุกๆ วันศุกร์

ทุกๆ วันเสาร์ ส่วนของการเร่ขายสินค้าจะมีผู้จัดการตลาด จะมีผู้บริหารติดต่อหาพื้นที่หาไฟฟ้าและออกประกาศนัดหมายว่า วันจันทร์ จะไปขายที่ใด วันอังคารที่ใด ครบทุกวันตลอดสัปดาห์จะมีจุดขายแน่นอน สินค้าที่นำออกไปจำหน่ายจะมีพวกอาหาร เสื้อผ้า สินค้าประเภทที่ขายอยู่ที่ตลาดคลองถม ใกล้โรงพยาบาลกลางจนไปจดถนนเจริญกรุง เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพฯ เป็นกลุ่มๆ พวกๆ จำนวนมาก มีทุกจังหวัดทั่วประเทศและบ่อยครั้ง สินค้าที่นำมาจำหน่ายจะมีพวกอาหาร เสื้อผ้า เครื่องใช้ไฟฟ้า อะไหล่รถยนต์เก่า ทั้งเครื่องยนต์ อุปกรณ์ตบแต่งรถ ล้อรถ กระทะล้อรถ

ในทุกวันเสาร์ ตั้งแต่เวลา 18.00 น ไปจนถึง 20.00 ของวันอาทิตย์ บริเวณตลาดคลองถม จากโรงพยาบาลกลางไปจดถนนเจริญกรุง ต้องปิดการจราจรถนนในบริเวณนั้นเนื่องจากทุกจุดเต็มพื้นที่ จะมี การวางแผงลอยไปตามหน้าร้านค้าต่างๆ ไปตามถนน ตลอดบริเวณจำนวนนับพันนับหมื่นแผง มีสินค้าทั้งเก่าและใหม่จำหน่ายจำนวนมาก มีมากชนิด มีมากอายุการใช้งาน เดินทั้งคืนทั้งวัน เสาร์ จดเย็นวันอาทิตย์ ก็ยังเดินเลือกซื้อได้ไม่หมดพื้นที่ ในกลุ่มอะไหล่รถยนต์มีทั้งรถยนต์ รถจักรยานยนต์ ระบบเครื่อง ระบบทำความเย็นใช้แล้วจำนวนมากจำหน่าย จากลักษณะสินค้าคงมีจำนวนมากที่ได้มาจากการกระทำผิดโจรกรรมทรัพย์แต่ไม่อาจระบุได้ว่า อะไหล่รถยนต์รถนั้นๆ ชิ้นใดได้มาอย่างถูกต้องชิ้นใดได้มาอย่างผิดกฎหมาย มีการหมุนเวียนเปลี่ยนมือจำนวนมาก ขาดการควบคุมดูแล

ลักษณะความเจริญ รูปแบบสังคม หาบเร่แผงลอย แบบเดิมที่แม่ค้าหาบตะกร้าขายอาหาร ขายขนมหมดไปเปลี่ยนเป็นรถเข็นขายก๋วยเตี๋ยว ขายข้าวแกง ขายสินค้าอื่นๆ การที่มีประกาศรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ยกเว้นไม่ต้องจดทะเบียนพาณิชย์กับหาบเร่เหมาะสมแล้วด้วยการคำนึงถึงว่า แม่ค้าที่หาบตะกร้ามาขายเป็นแม่ค้าขนาดเล็กมากไม่อาจหาบสิ่งของจำนวนมากได้ แต่เนื่องจากสังคมเปลี่ยนไปอุปกรณ์ที่มีเปลี่ยนแปลงไป ตะกร้าเปลี่ยนเป็นรถเข็นมีการเพิ่มขนาดแล้วเพิ่มเป็นรถเร่ขาย บรรทุกไปได้จำนวนมากและระยะทางไกลนำสินค้าไปวางแผงขายตามตลาดนัด บางรายใช้รถบรรทุกที่มีความจุมีสินค้ามากกว่าร้านค้าย่อย ร้านค้าโชว์ห่วย นำออกจำหน่ายไม่ได้จดทะเบียนพาณิชย์เป็นการไร้การควบคุม เป็นแหล่งปล่อยสินค้าที่ได้จากการโจรกรรมตั้งแต่อุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้า อุปกรณ์ก่อสร้าง เครื่องมือ เครื่องยนต์อะไหล่รถ บางรายอาจเป็นสินค้าที่ได้จากการกระทำผิดกฎหมาย ออกวางขายทั่วไปโดยยากที่เจ้าของที่ต้องเสียหายจะตามจับได้

จะพบว่าทุกวันนี้ จะมีการลักรถยนต์ทั้งคัน ถอดเอาบางชิ้นส่วน เช่น อะไหล่รถยนต์ล้อรถ หรือแม้แต่ล้อรถที่จอดไว้ การที่ผู้โจรกรรมไปมีแหล่งปล่อยสินค้าได้ง่ายๆ จึงทำให้การโจรกรรมยังคงอยู่ตลอดไป ในขณะที่ ผู้ดำเนินธุรกิจอย่างถูกต้อง แม้แต่เพียงการจำหน่าย 20 บาท มีสินค้าไว้ในการครอบครอง 500 บาท ก็ต้องจดทะเบียนพาณิชย์แล้ว

นอกจากนี้ การจดทะเบียนพาณิชย์ ค้าเครื่องยนต์ และอะไหล่รถยนต์ใช้แล้ว ยังไม่มีการแบ่งแยกจากสินค้าประเภทอื่น ไม่มีการแยกการจดทะเบียนพาณิชย์ ตาม พระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์พ.ศ.2499 ไว้โดยเฉพาะ มีแต่เพียงการกำหนดพาณิชยกิจอย่างกว้างๆ เป็นเหตุให้ผู้กระทำการโดยทุจริต นำเครื่องยนต์และอะไหล่รถยนต์ใช้แล้ว ที่ได้มาโดยทุจริตนำออกจำหน่ายได้ง่าย

ปัญหาการดำเนินธุรกิจจำหน่ายเครื่องยนต์ และอะไหล่รถยนต์ใช้แล้วโดยตรง

ประเทศไทยไม่มีกฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจจำหน่ายเครื่องยนต์ และอะไหล่รถยนต์ใช้แล้วโดยตรง แต่คงมีเพียงกฎหมายข้างเคียงอาจนำมาใช้ปรับใช้ เช่น

1. พระราชบัญญัติ ควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่า พ.ศ.2474

ตามมาตรา 12 ตรี บัญญัติให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบอาชีพค้าของเก่าไม่แจ้งแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือนายตรวจ ทันทีเมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าทรัพย์ที่มีผู้มาเสนอหรือโอนให้ตนนั้นเป็นทรัพย์สินที่ได้มาโดยทุจริตต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 1 ปีถึง 3 ปี หรือปรับตั้งแต่ 10,000 บาทถึง 30,000 หมื่นบาท

เหตุอันควรสงสัยถูกละเลย ผู้รับใบอนุญาตประกอบอาชีพค้าของเก่าไม่เคยพบเหตุอันควรสงสัยว่าทรัพย์ที่มีผู้มาเสนอหรือโอนให้ตนนั้นเป็นทรัพย์สินที่ได้มาโดยทุจริต และรวมไปถึงผู้รับใบอนุญาตอาจทราบว่าสิ่งของนั้นอาจได้มาโดยมิชอบ กรณีพบบ่อยครั้งและกำลังเกิดขึ้นในต้นปี พ.ศ.2551 มีการลักขโมยน๊อตเหล็กเสาไฟฟ้าแรงสูงออกขาย สายไฟฟ้าตามบ้านตามถนนถูกแอบตัดนำไปลอกทองแดงออกจำหน่าย และแหล่งรับซื้อก็คือ ผู้รับใบอนุญาตประกอบอาชีพค้าของเก่า รถที่จอดไว้ล้อรถทั้งล้ออะไหล่และล้อที่ยังใช้งานถูกถอดออกไปจำหน่าย ชั้นวางของเหนือหลังคารถถูกขโมยถอดออกไป วิทยุเครื่องเสียงในรถถูกขโมยออกไป และแหล่งรับซื้อของเก่าเป็นสถานที่ปล่อยสินค้าที่ผิดกฎหมายได้ดีที่สุด

ผู้รับใบอนุญาตประกอบอาชีพค้าของเก่า จำนวนมาก ถึงมากที่สุด รับซื้อของเก่า จากรถซาเล็ง ที่เก็บของเก่าไปตามร้านค้าบ้านต่างๆ มีทั้งขยะที่ถูกทิ้ง มีทั้งของที่แตกหักเสียหาย มีทั้งของที่หมดสภาพการใช้ มีทั้งของที่ยังดีอยู่แต่เจ้าของเลิกใช้ และต้องการทิ้งหรือขาย ผู้ประกอบกิจการรถซาเล็ง หรือคนค้าของเก่าจะมีอยู่ทั่วไปในกรุงเทพฯ และตามเมืองใหญ่ๆ ออกช่วยรัฐในการกำจัดขยะ แต่ขณะเดียวกัน ก็มีบางส่วนรับซื้อของจากการขโมย หรือแม้แต่การขโมยเสียเอง เมื่อได้ของแล้วจะแยกของออกไปเป็นชนิด พวกพลาสติก พวกเหล็ก พวกแก้ว และอื่นๆ ให้กับร้านค้ารับซื้อของเก่าวันต่อวัน ในจำนวนนี้มีล้อรถทั้งเก่าและใหม่ มีแอร์คอมเพสเซอร์ มีเครื่องเสียง มีคอนโซนรถประเภทต่างๆ มีพวงมาลัย เขาได้มาอย่างไรหากถามหาคำตอบก็อาจได้จากการเก็บมา ซื้อมา แต่ว่าจะจริงหรือ

ร้านค้าของเก่า ผู้รับใบอนุญาตประกอบอาชีพค้าของเก่า ได้ให้ความสนใจแหล่งที่มามากน้อย เหตุอันควรสงสัยนั้นต้องปรากฏให้เห็นชัดกับตาหรืออย่างไรว่าได้มาจากการกระทำผิดกฎหมาย

ร้านค้าของเก่าจำหน่ายเครื่องยนต์ และอะไหล่รถยนต์ใช้แล้ว จำนวนมากได้อะไหล่รถยนต์จากการนำเข้า ซึ่งเป็นการได้มาโดยถูกต้องตามกฎหมาย แต่ก็มีอีกมากที่รับซื้อเครื่องยนต์ รับซื้ออะไหล่รถยนต์จากที่มีผู้นำมาจำหน่าย ที่เป็นเจ้าของที่ถูกต้องมีสิทธิจะนำออกจำหน่ายได้ แต่ก็มีร้านค้าบางส่วนไม่สนใจแหล่งที่มา ปรากฏโดยทั่วไปว่ามีการลักรถจักรยานยนต์ถอดชิ้นส่วนออกจำหน่าย มีการลักรถยนต์แล้วนำไปถอดชิ้นส่วนจำหน่าย แม้การจำหน่ายอุปกรณ์อื่นชิ้นเล็กชิ้นน้อยสามารถจำหน่ายได้ทั่วไป แต่ตัวรถ เครื่องยนต์ แชสซีส์และช่วงล่าง ไม่อาจนำออกจำหน่ายได้เองง่ายๆ ต้องมีร้านค้า อู่ซ่อมรถ รับซื้อไป

พระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่า พ.ศ.2474 มุ่งประสงค์ควบคุมการค้าของเก่าอันมีที่ทำการค้า มิได้มุ่งหมายถึงหาบเร่ ซื้อของเก่าไปขายแก่ร้านค้าของเก่า ตามคำพิพากษาฎีกาที่ 1629/2509 และคำพิพากษาฎีกาที่ 1614/2509

ความผิดฐานประกอบอาชีพค้าของเก่าโดยไม่ได้รับอนุญาตจาก เจ้าพนักงานนั้น ฟ้องของโจทก์ต้องบรรยายด้วยว่า จำเลยประกอบอาชีพค้าชนิดใด ประเภทใด เป็นประเภทที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา ยกเว้นไว้หรือไม่ มิเช่นนั้นจะลงโทษจำเลยไม่ได้ ตามคำพิพากษาฎีกาที่ 109/2488

การค้าเครื่องยนต์ อะไหล่ใช้แล้ว ผู้ค้าจะต้องเป็นผู้รับใบอนุญาตประกอบอาชีพค้าของเก่าประเภทรถ แต่เพื่อความสามารถในการลดเหตุการณ์โจรกรรมรถ การค้าเครื่องยนต์ อะไหล่ใช้แล้วควรได้รับการแยกออกไปเนื่องจากสภาพของสินค้ามีความแตกต่างกับสินค้าประเภทอื่นมากตามพระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่า พ.ศ.2474 มาตรา 12 ตรี เหตุอันควรสงสัยว่าเครื่องยนต์ อะไหล่ที่มีผู้มาเสนอหรือโอนให้ตนนั้นเป็นทรัพย์สินที่ได้มาโดยทุจริต เห็นได้ชัดกว่าสินค้าประเภทอื่น แหล่งที่มาต้องอ้างอิงได้

2. พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.2522

แต่เดิมได้มีเต็นท์ขายรถยนต์ โฆษณาในลักษณะที่เป็นเท็จเพื่อหวังได้ราคาที่สูง เช่น มีการอ้างว่าเจ้าของเดิมเป็นผู้หญิงและผ่านเจ้าของเพียงคนเดียว แล้วนำรองเท้าหรืออุปกรณ์ของผู้หญิงใช้มาวางบนรถเพื่อให้ดูสมจริง เพราะตามหลักการแล้วผู้หญิงจะไม่ขับซิ่งเหมือนผู้ชาย ส่งผลให้สภาพรถดีกว่า

ต่อมาจึงได้มีประกาศของคณะกรรมการว่าด้วยฉลากได้มีการออกประกาศ ฉบับที่ 24 พ.ศ.2550 เรื่องให้รถยนต์ใช้แล้วเป็นสินค้าที่ควบคุมฉลาก เมื่อวันที่ 26 เมษายน พ.ศ.2550 แต่ตาม

ประกาศดังกล่าวเป็นการกำหนดให้ต้องมีการติดฉลากในการจำหน่ายรถยนต์ใช้แล้วทั้งคัน ก็เป็นเพียงการควบคุมฉลากในการขายรถทั้งคันยังไม่ ครอบคลุมไปถึง เครื่องยนต์และอะไหล่

สำหรับฉลากที่เต็นท์รถยนต์มือสองต้องติดกับรถมีขนาดตัวหนังสือไม่เล็กกว่า 1 เซนติเมตร เช่น เลขทะเบียน วันจดทะเบียน เลขตัวรถยนต์ เลขเครื่องยนต์ ยี่ห้อรถ ยี่ห้อเครื่องรถ สีประเภทรถ ชนิดของเชื้อเพลิง ลำดับ เจ้าของรถ และภาระผูกพันของรถยนต์กรณีที่มี เป็นต้น ซึ่งเชื่อว่าช่วยลดปัญหาการถูกหลอกลวงได้ เพราะผู้ซื้อจะพิจารณาข้อมูลก่อนตัดสินใจได้ง่าย และที่สำคัญเจ้าหน้าที่ภาครัฐดำเนินคดีกับเจ้าของเต็นท์ได้ง่ายหากผู้ซื้อเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม

ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.2522 มาตรา 47 กำหนดโทษในการจำหน่ายรถยนต์ใช้แล้ว หากผู้ขายก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในแหล่งกำเนิดสภาพ คุณภาพโดยเจตนาต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ หากทำผิดซ้ำอีกให้ลงโทษเป็น 2 เท่า และหากไม่ติดฉลากต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือมีโทษการปรับไม่เกินห้าหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

โดยในการดำเนินธุรกิจจำหน่ายเครื่องยนต์ และอะไหล่รถยนต์ใช้แล้ว หากผู้ดำเนินธุรกิจซื้อเครื่องยนต์ และอะไหล่รถยนต์ใช้แล้ว จากการนำเข้าอาจมีปัญหาต่อการรักษาสิ่งแวดล้อมก่อให้เกิดมลพิษ จึงจำเป็นต้องได้รับการอนุญาตให้นำเข้า ปัจจุบันสหภาพยุโรป ประเทศญี่ปุ่นห้ามการนำสินค้าเก่า หมดสภาพการใช้เข้าประเทศ เนื่องจากเกรงว่าจะนำขยะเข้าไปทิ้งในประเทศตน ประเทศไทยเคยเป็นแหล่งทิ้งสารพิษ เช่น มีผู้นำเข้าสารพิษ แล้วไม่นำออกไปจากโกดังท่าเรือไม่ดำเนินการทางศุลกากร ปล่อยทิ้งไว้ หลายปีต่อมาสารพิษดังกล่าวรั่วไหล ทำให้ชาวคลองเตยเจ็บป่วยจำนวนมาก กรมศุลกากรจึงได้มีมาตรการป้องกันการนำขยะสารพิษได้มีการเข้ามาทิ้งภายในประเทศไทย แต่หากพิเคราะห์ถึงกฎหมายที่ใช้ในการนำเข้าอะไหล่รถยนต์ ชิ้นส่วนของรถยนต์ใช้แล้ว ยังไม่มีมาตรการควบคุมในเรื่องนี้ไว้แต่อย่างใด ของที่นำเข้ามาแล้วสามารถเคลื่อนย้ายไปในที่ต้องการ ขาดจุดรวมไม่มีการกำหนดพื้นที่ควบคุมเพื่อการตรวจสอบ ไม่มีกฎหมายรองรับโดยตรงในเรื่องการได้รับอนุญาต และกำหนดพื้นที่

นอกจากนี้ การไม่มีจัดทำการรายงานเลขทะเบียนรถและเลขเครื่องยนต์ที่กลายเป็นซากไปแล้ว ให้ทางกรมการขนส่งทางบกได้ทราบ ที่อาจทำให้เกิดการสวมป้ายทะเบียนได้ง่าย การได้มาซึ่งรถโดยทุจริตอาจเป็นการจำหน่ายไปทั้งคันแล้ว ยังพบบ่อยครั้งว่ามีการถอดเป็นเครื่องยนต์อะไหล่เป็นชิ้นๆ นำออกจำหน่ายเป็นส่วนๆ ไป

ส่วนผู้ประกอบธุรกิจอู่ซ่อมรถ ต้องหาซื้ออะไหล่รถยนต์มาทำการซ่อมแซมให้ อาจทำให้เกิดปัญหาในทางกฎหมายในการควบคุมที่เกิดจากการกระทำผิดใน 2 กรณี คือ

1. เจ้าของอู่ซ่อมรถซื้ออะไหล่รถยนต์ใช้แล้ว โดยไม่ทราบมาถูกโจรกรรมมาเป็นความผิดฐานรับซื้อของโจรหรือไม่ และเจ้าของรถต้องรับผิดด้วยหรือไม่ และเจ้าของรถจะได้รับการชดเชยค่าเสียหายอย่างไร

2. เจ้าของอู่ซ่อมรถซื้ออะไหล่รถยนต์ใช้แล้วที่เป็นของปลอมมาใส่ให้โดยเจตนา เจ้าของอู่ต้องรับผิดในฐานหลอกลวงอย่างไร และเจ้าของรถได้รับการชดเชยอย่างไร

กฎหมายที่มีอยู่ ไม่เอื้อต่อการพัฒนา ในการดำเนินธุรกิจจำหน่ายเครื่องยนต์ และอะไหล่รถยนต์ใช้แล้ว ประกอบกับพระราชบัญญัติเกี่ยวกับ การจราจร การใช้รถ การขนส่ง กฎกระทรวง ระเบียบ คำสั่ง มีหลากหลาย จำนวนมาก มีการกำหนดให้รถที่จะใช้ในการจราจร ใช้งานต้องจดทะเบียน เสียภาษี มีการกำหนดรูปแบบ สภาพรถแต่ละประเภท มีการกำหนดการเปลี่ยนแปลงสภาพการใช้งาน มีการกำหนดการเปลี่ยนแปลงลักษณะรถ และอื่นๆ อีกมากมาย แต่ทั้งหมดเอื้อต่ออุตสาหกรรมผลิตรถเท่านั้น มีการกำหนดชิ้นส่วน หน้าตาของรถและประเภทจนไม่อาจมีการดัดแปลง รูปแบบรถที่มีลักษณะทำด้วยมือ หรือมีการผลิตจำนวนน้อยในระดับเอกชนขนาดเล็ก หรือผู้ประกอบการธุรกิจจำหน่ายเครื่องยนต์ และอะไหล่รถยนต์ใช้แล้ว ให้นำศักยภาพที่มีอยู่มาดัดแปลงการใช้งาน ดัดแปลงรูปแบบแต่ต่างจากที่กำหนด

กฎหมายเกี่ยวกับ การจราจร การใช้รถ การขนส่งที่มีอยู่ห้ามช่างผู้มีความสามารถ ห้ามนักคิด นักออกแบบ ห้ามผู้ประกอบการธุรกิจจำหน่ายเครื่องยนต์ และอะไหล่รถยนต์ใช้แล้ว คิดและประดิษฐ์ รถจากอุปกรณ์ เครื่องยนต์ อะไหล่รถยนต์รถใช้แล้ว มาเป็นรถ รูปแบบแตกต่างออกไปแต่มีคุณภาพใช้งานได้ดี มีความปลอดภัย กฎระเบียบที่มีอยู่เหมือนกับการกำหนดแบบ ควบคุมแบบให้ผู้ผลิตรายใหญ่มากๆ เท่านั้นที่จะสามารถผลิตขายได้ ผู้ผลิตระดับกลางไม่อาจเกิดขึ้นได้

การนำเข้าอะไหล่รถยนต์เก่าเข้ามาจากญี่ปุ่น มีกฎระเบียบมาตรการไม่เอื้อต่อผู้สุจริต การสำแดงสินค้าที่นำเข้า การคำนวณภาษีไม่ชัดเจน สภาพความเก่าของอะไหล่รถยนต์ เก่ามากน้อยอย่างไร ก็เสียในอัตราที่เท่าๆ กัน

การนำอะไหล่รถยนต์เก่า เครื่องยนต์เก่าจากญี่ปุ่น มาประกอบดัดแปลงใช้งานมีข้อจำกัดอยู่มาก ไม่มีกฎหมายสนับสนุนให้มีการคิดค้นมีแต่กฎหมายกำหนดให้กระทำตามแบบ ขัดขวางการคิดค้น รวมทั้งภาษีที่ไม่เอื้อต่อการนำเข้าของที่อาจนำมาใช้ประดิษฐ์

ในขณะที่ชาติทางตะวันตก เช่น สหรัฐอเมริกา มีค่าแรงงานสูง การทำงานที่ต้องใช้เวลานาน เช่น การแก้ไขซ่อมแซมเครื่องยนต์ ไม่ทำแล้วซื้อเอาถูกกว่า ในขณะที่เครื่องรถไถ เครื่องขุดดิน เก่าใช้แล้วมีความต้องการสูง มีการประมูลขายจำนวนมากแต่ไม่เพียงพอ หากกฎระเบียบมาตรการในการคำนวณภาษีอะไหล่รถยนต์เก่า เอื้ออำนวยให้มีการนำเข้า ไม่มีความยุ่งยากต่อการนำเข้า กฎหมายเกี่ยวกับ การจราจร การใช้รถ การขนส่ง เอื้อต่อการเริ่มต้น อาจจะส่งผลให้ประเทศ

ไทยเป็นแหล่งรวมปรับปรุงของที่ไม่มีราคา เป็นเศษเหล็กให้เป็นอุปกรณ์ใช้ได้ดีและส่งผลต่อการดำเนินธุรกิจจำหน่ายเครื่องยนต์ และอะไหล่รถยนต์ใช้แล้ว ให้ก้าวหน้าไปอีกระดับหนึ่ง

ปัญหาการควบคุมรักษาสิ่งแวดล้อมรองรับในการจำหน่ายเครื่องยนต์และอะไหล่รถยนต์ใช้แล้ว ที่อาจก่อมลพิษได้

ประเทศไทย เครื่องยนต์และอะไหล่รถใช้แล้ว ไม่มีกฎหมายจะกำหนดให้ทำลายหรือนำกลับมาใช้ใหม่ เครื่องยนต์และอะไหล่รถใช้แล้วโดยสภาพทั่วไปแล้วก็ไม่เป็นวัสดุที่อาจให้เกิดมลพิษ และอาจสามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้ ไม่อยู่ในบังคับของ พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ.2535 ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บทของกฎหมายสิ่งแวดล้อมในประเทศไทยตราขึ้นเพื่อการรักษาสิ่งแวดล้อม ที่อาจกระทบกระเทือนต่อสภาพแวดล้อมและมนุษย์ ทั้งยังต้องการให้ประชาชนและองค์กรเอกชน ได้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดจากมลพิษต่างๆ นอกจากนี้พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ.2535 ที่บัญญัติขึ้นเพื่อกำหนดประเภทของวัตถุอันตราย และกำหนดให้มีหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการนำวัตถุอันตรายมาใช้ในการประกอบกิจการต่างๆ ซึ่งตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ เครื่องยนต์และอะไหล่รถใช้แล้วไม่เป็นวัตถุอันตรายตามคำจำความของกฎหมาย

เครื่องยนต์และอะไหล่รถใช้แล้ว จึงไม่อยู่ในความหมายของ กฎหมายควบคุมรักษาสิ่งแวดล้อมของไทย ในขณะที่ ประเทศญี่ปุ่นมีกฎหมายโดยมีหลักการนำกลับของที่ใช้แล้วนำกลับมาใช้ใหม่ตามกฎระเบียบที่ 2000/53/EC เกี่ยวกับการจัดการซากยานยนต์เมื่อหมดอายุของการใช้งาน และมีบางประเทศมีการออกกฎหมายการห้ามนำเข้ารถใช้แล้วโดยเด็ดขาด

แต่ประเทศไทยเครื่องยนต์ และอะไหล่รถยนต์ใช้แล้ว จำนวนมาก ทั้งที่ยังไม่หมดสภาพการใช้งานและหมดสภาพการใช้งานแล้ว ที่อาจก่อให้เกิดมลพิษยังถูกนำออกจำหน่าย ซึ่งอาจเป็นเหตุให้มลพิษแพร่การจายออกไป เช่น ส่วนประกอบชิ้นส่วนต่างๆ ที่มีสารตะกั่วเป็นองค์ประกอบโดยเฉพาะอย่างยิ่งในแบตเตอร์รี่รถ ที่มีสารตะกั่วเป็นองค์ประกอบหลัก และยังมีน้ำกรดที่มักจะถูกเททิ้งไปตามท่อระบายน้ำที่ก่อให้เกิดมลพิษได้

ปัญหามาตรการในการกำหนดภาษีในการนำเข้า มีระเบียบกฎเกณฑ์จำนวนมาก

กรมศุลกากรพยายามที่จะให้มีความรัดกุมในทุกๆ ด้าน กฎระเบียบที่มีบ่อยครั้งก็ยากต่อการปฏิบัติ เช่น (1) หากเอาอะไหล่รถยนต์รถเก่า พวกเครื่องยนต์หลากหลายชนิด เป็นแต่เพียงเสื้อสูบ มีหมายเลขเครื่องบนฝาสูบ ไม่มีชิ้นส่วนภายในแต่เป็นเครื่องๆ สามารถนับจำนวนได้ง่าย

กองรวมกันในตู้คอนเทรนเนอร์ (2) เครื่องยนต์ที่ถูกออกเป็นชิ้นๆ อย่างละเอียดทุกชิ้นใส่รวมๆ กัน มีสภาพเป็นเศษเหล็ก แต่อาจประกอบเป็นเครื่องยนต์ที่ใช้งานได้ดี

ภาษีที่เสียในพวกแรกจะสูงกว่าในพวกที่ 2 เพราะพวกแรกเป็นเครื่อง พวกที่ 2 เป็นเศษเหล็ก แต่พวกที่ 2 สามารถนำมาประกอบเป็นพวกแรกได้และอาจได้สภาพที่ดีกว่า

มาตรการทางกฎหมาย ไม่เอื้อต่อผู้ค้าที่ต้องการประกอบอาชีพโดยสุจริตโดยถูกต้อง แต่เอื้อต่อผู้ทุจริต ให้สามารถหลีกเลี่ยงและเอื้ออำนวยต่อการที่เจ้าหน้าที่ศุลกากรจะใช้ดุลพินิจที่อาจจะมีผลประโยชน์ที่ทุจริต เช่นกรณีคดีตาม คำพิพากษาฎีกาที่ 5877/2540

รถ เครื่องยนต์ อะไหล่รถ โดยเฉพาะอย่างยิ่งของที่ได้มีการใช้แล้ว มีรายละเอียดและข้อพิจารณาที่หลากหลาย จึงอาจเป็นเหตุให้ผิดพลาดทั้งโดยเจตนาและไม่เจตนาได้ง่าย

ปัญหากฎหมายในความรับผิดชอบของผู้ที่กระทำโดยสุจริต จากการปลอมแปลง ฉ้อโกง รับซื้อของโจรจากการซื้อและจำหน่ายเครื่องยนต์และอะไหล่รถยนต์ใช้แล้ว

1. ผู้ค้าเครื่องยนต์และอะไหล่รถยนต์อาจทำการซื้อต่อมาจากผู้ค้าของเก่า หรือผู้ที่ถอดชิ้นส่วนมาขายต่อให้ โดยมิอาจทราบได้ว่าเป็นของที่ได้จากการโจรกรรมมาทำให้เป็นผู้ที่ทำผิดฐานรับของโจรได้

ความผิดฐานรับของโจรเป็นความผิดจากการครอบครองหรือรับทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำความผิด ผู้ครอบครองทรัพย์ที่ได้จากการกระทำความผิดจะถูกสันนิฐานไว้ก่อนว่าเป็นการรับของโจร แม้ต่อมาจะต่อสู้คดีได้ว่าตนบริสุทธิแต่ก็ต้องตกเป็นจำเลย เช่น กรณี คำพิพากษาฎีกาที่ 98/2537 ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า พิเคราะห์แล้ว จำเลยทั้งสองไม่รู้ว่าเป็นรถที่ได้มาโดยผิดกฎหมาย พฤติการณ์แสดงว่าจำเลยทั้งสองได้รับรถยนต์คันเกิดเหตุ ไว้โดยไม่รู้ว่าเป็นทรัพย์ที่ได้มาโดยการกระทำความผิดฐานลักทรัพย์ จำเลยจึงไม่มีความผิดฐานรับของโจร ส่วนข้อหาร่วมกันใช้เอกสารราชการปลอมนั้น โจทก์ไม่มีพยานหลักฐานมานำสืบให้ฟังได้ว่า จำเลยทั้งสองรู้อยู่แล้วว่า จำเลยได้ใช้แผ่นป้ายวงกลมแสดงการเสียภาษีปลอมและสำเนาใบคู่มือจดทะเบียนปลอม จะถือว่าจำเลยทั้งสองใช้หรืออ้างเอกสารราชการปลอม ไม่ได้ จำเลยทั้งสองจึงไม่มีความผิดฐานใช้เอกสารราชการปลอมด้วย

2. ผู้ค้าเครื่องยนต์และอะไหล่ ทำการขโมยรถ หรือได้มาซึ่งรถโดยทุจริตและมาทำการถอดชิ้นส่วนขายให้ผู้ซื้อ ผู้ซื้อหากรู้เหตุกับการกระทำความผิดย่อมต้องรับผิดชอบด้วย และอาจทำให้มีความผิดฐานรับซื้อของโจร แต่หากไม่รู้เห็นก็ไม่ต้องรับผิดแต่อาจต้องคืนทรัพย์สินที่ซื้อมากลับไปให้เจ้าของเดิม เช่น กรณี คำพิพากษาฎีกาที่ 2208/2536 ศาลฎีกาพิพากษาว่า แม้ทะเบียนรถยนต์มิได้เป็นหลักฐานแห่งกรรมสิทธิ์ในตัวรถยนต์ แต่ก็เป็นเอกสารราชการสำคัญ และเป็น

เงื่อนไขสำคัญที่จะยังประโยชน์ ให้สามารถใช้สอยรถยนต์ได้โดยถูกต้องตามกฎหมาย การที่จำเลยที่ 2 ที่ 3 ซึ่งมีหน้าที่รับจดทะเบียนรถยนต์กระทำการโดยประมาทเลินเล่อ รับจดทะเบียนรถยนต์โดยไม่ถูกต้อง ทำให้โจทก์ซึ่งซื้อรถยนต์ต่อมา โดยหลงเชื่อในสิทธิของผู้มีชื่อที่ปรากฏในทะเบียนรถยนต์ต้อง ได้รับความเสียหาย การรับจดทะเบียนรถยนต์ที่ไม่ถูกต้องจึงเป็น เหตุโดยตรงที่ก่อให้เกิดข้อผิดหลง และความเสียหายดังกล่าว โจทก์จึงเป็นผู้เสียหายและมีอำนาจฟ้องจำเลย หรือกรณี คำพิพากษาฎีกาที่ 3727/2538 ศาลฎีกาพิพากษาว่า สำเนาป้ายวงกลมแสดงการเสียภาษีเก่าเลอะเลือน เลขตัวรถในสำเนาป้ายวงกลมแสดงการเสียภาษีต่างจากเลขตัวถัง อันแสดงว่าเป็นป้ายวงกลม แสดงการเสียภาษีปลอม ซึ่งจำเลยตรวจเทียบดูก็จะทราบ จำเลยขับรถจักรยานยนต์ที่ติดสำเนาป้ายวงกลมแสดงการเสียภาษีปลอม จึงมีเจตนาเพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจว่าเป็นรถจักรยานยนต์ที่ได้เสียภาษีถูกต้องแล้วเป็นการใช้เอกสารปลอม

จำเลยรับซื้อรถจักรยานยนต์ของกลางไว้ตั้งแต่ปี พ.ศ.2532 และใช้รถคันดังกล่าวตลอดมาโดยใช้แผ่นป้ายทะเบียนรถปลอม กับสำเนา ป้ายวงกลมแสดงการเสียภาษีปลอม โดยมิได้ติดต่อทำการโอนและแก้ไข แผ่นป้ายทะเบียนและป้ายวงกลมแสดงการเสียภาษีให้ถูกต้องจนถูกจับกุมเมื่อปี พ.ศ.2535 เป็นการปกปิดซ่อนเร้นมิให้ผู้อื่นทราบว่าเป็นรถจักรยานยนต์ที่ได้จากการกระทำผิดฐานลักทรัพย์เป็นความผิดฐานรับของโจร

การที่จำเลยรับรถจักรยานยนต์ไว้โดยรู้อยู่แล้วว่าเป็นทรัพย์ ที่ได้มาจากการกระทำผิดฐานลักทรัพย์เป็นการกระทำเกี่ยวกับรถจักรยานยนต์ส่วนหนึ่งและการที่จำเลยใช้เอกสารปลอมนั้นเป็นการกระทำอีกส่วนหนึ่ง คนละส่วนกัน แม้จะได้กระทำพร้อมกันไปก็หาใช่เป็นกรรมเดียวกันไม่

ปัญหาเกี่ยวกับการลงโทษผู้กระทำความผิดในการปลอมแปลงเลขหมายเครื่องยนต์

คู่มือการจดทะเบียนรถยนต์ มีการกำหนดเลขหมายของตัวถังรถยนต์ และเลขหมายประจำตัวเครื่องไว้ เป็นการกำหนดว่ารถทะเบียนเลขหมายนั้นๆ เป็นรถคันใดมีลักษณะอย่างไร มีตัวถังหมายเลขใด มีเครื่องยนต์ยี่ห้อและเลขหมายใด เพื่อป้องกันการทำซ้ำ นำเลขทะเบียนรถนั้นๆ ไปใช้กับรถหลายๆ คัน เพราะเลขหมายตัวถังรถยนต์ และเลขหมายเครื่องยนต์ จะไม่มีเลขหมายที่ซ้ำกัน การกำหนดเลขหมาย ของตัวถัง และเลขหมายของเครื่องยนต์ จะทำโดยการพิมพ์ตัวอักษรและเลขเป็นรอยลึกลงไปเนื้อเหล็กบน ตัวถังรถ หรือบนเครื่องยนต์ ไม่อาจลบ นอกจากการขูดเนื้อเหล็กบริเวณที่พิมพ์อักษรและเลขหมายไว้ แล้วมีการตอกเลขเครื่องยนต์ เลขหมายตัวถังรถลงไปใหม่

การนำ เครื่องยนต์ ตัวรถ หรือ โครงคัดซี ไม่มีเลขหมายกำกับอยู่ เมื่อต้องการจดทะเบียนขออนุญาตการใช้เป็นรถ จะต้องได้รับการตรวจสภาพก่อน หากไม่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามระเบียบ

กรมการขนส่งทางบกว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดและตอกเลขตัวรถและเลขเครื่องยนต์สำหรับรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ พ.ศ. 2549 ที่ออกโดยอาศัยอำนาจตาม กฎกระทรวงฉบับที่ 4 พ.ศ.2531 ออกตามความใน มาตรา 5 และมาตรา 15 ทวิ พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ.2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ ฉบับที่ 7 พ.ศ.2530 สามารถดำเนินการ การตอกเลขหมายให้ได้

หากตัวถังรถยนต์ และหรือเครื่องยนต์ ไม่นำไปจดทะเบียนรถยนต์ไม่นำไปใช้งาน และไม่นำไปเสียภาษีการใช้รถประจำปี การดัดแปลง การแก้ไข การกระทำอย่างใดๆ ต่อตัวถังรถยนต์และหรือเครื่องยนต์ เจ้าของก็ย่อมจะสามารถกระทำได้ตามอำเภอใจ เช่นการนำเครื่องยนต์ไปใช้เป็นเครื่องสูบน้ำ การนำไปใช้ในการไถนา นำไปใช้เป็นเครื่องยนต์เรือ ฯ หรือการนำตัวถังรถไปใช้เป็นร้านค้าร้านอาหาร ฯ ดังนั้นการทำเลขหมายเครื่องยนต์ เลขหมายตัวรถหรือเลขหมายตัวโครงคัดซีอย่างใดๆ เจ้าของก็สามารถกระทำได้

การนำเลขหมายเครื่องยนต์ เลขหมายประจำคัดซี เลขหมายเครื่องยนต์จากรถคันหนึ่งมาใช้กับรถอีกคั้นหนึ่ง หรือแม้แต่การทำเลขหมายลงไปในเครื่องยนต์ การทำเลขหมายไปบนตัวรถและหรือการทำเลขหมายไปบนตัวโครงคัดซีในขณะทำยังไม่มีความผิดอย่างใดๆ ไม่เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา ไม่เป็นความผิดต่อกฎหมายใด ผู้ใดก็สามารถกระทำได้

การทุจริตเกี่ยวกับรถ อาจเกิดจากการทำปลอมแปลงแก้ไขคู่มือการจดทะเบียนรถยนต์และหรือทำการปลอมแปลงแก้ไข เลขหมายที่กำกับไว้ในตัวถังรถ เลขหมายกำกับเครื่องยนต์ การปลอมแปลงแก้ไขคู่มือการจดทะเบียนรถยนต์ ถือว่าเป็นการปลอมแปลงทางเอกสาร ที่มีความผิดทางอาญาในฐานความผิดเกี่ยวกับการปลอมแปลงเอกสาร แต่การทำให้เลขหมายตัวถังรถยนต์ หรือเลขหมายเครื่องยนต์ ไปตรงกับ เลขหมายสำคัญประจำตัวถังรถยนต์ เลขหมายสำคัญของเครื่องยนต์ ที่ระบุไว้ในคู่มือประจำรถยนต์ บางครั้งอาจไม่เป็นความผิด เช่นกรณี คำพิพากษาฎีกาที่ 510/2530 ศาลฎีกาวินิจฉัยว่าแม้ข้อเท็จจริงจะรับฟังได้ว่าจำเลยตัด เอาแผ่นโลหะที่มีเลขหมายประจำแชชซีรถยนต์คันสีฟ้าของ เทศบาลเมืองสมุทรปราการมาต่อเชื่อมแทนที่เลขหมายประจำแชชซี รถยนต์คันสีแดงที่จำเลยตัดออกไปก็ตาม แต่ความผิดฐานปลอมเอกสารนั้นจะต้องมีการปลอมแปลงเอกสารขึ้นทั้งฉบับ หรือแต่บางส่วน หรือกระทำให้ข้อความ หรือความหมายในเอกสารที่แท้จริง เปลี่ยนแปลงไปในเรื่องนี้ได้ความว่าเลขหมายประจำแชชซีรถยนต์ คันสีฟ้าของเทศบาลเมืองสมุทรปราการที่จำเลยนำมาต่อเชื่อม รถยนต์คันสีแดงเป็นหมายเลขประจำรถยนต์ที่แท้จริง แม้จะนำมา ติดกับรถยนต์คันอื่น แต่ก็ไม่มีการขูดลบแก้ไขเปลี่ยนแปลง ตัวอักษร ตัวเลขหมายประจำแชชซีแต่อย่างใด จำเลยจึงไม่มีความผิด ฐานปลอมเอกสารดังโจทก์ฟ้อง

แต่หากมีการ ตอกเลขหมาย ลงใน เครื่องยนต์ ตัวรถ หรือ โครงคัดซี เอง ให้เป็นเลขหมายที่ได้มีการจดทะเบียนไว้แล้ว ได้รับอนุญาตการใช้รถนั้นแล้ว เป็นการปลอมเครื่องยนต์ ตัวรถ หรือ

โครงคัดซี ที่ไม่ได้อนุญาตให้เป็นเครื่องยนต์ตัวรถหรือโครงคัดซีที่ได้รับอนุญาตหรือเป็นการปลอมรถทั้งคันที่ไม่ได้อนุญาตเป็นรถที่ได้รับอนุญาตเท่านั้น ซึ่ง พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ.2522 มาตรา 14 บัญญัติให้รถใดที่จดทะเบียนแล้ว ห้ามมิให้ผู้ใดเปลี่ยนแปลงตัวรถหรือส่วนใดส่วนหนึ่งของรถให้ผิดไปจากรายการที่จดทะเบียนไว้และใช้รถนั้น เว้นแต่เจ้าของรถนำรถไปให้นายทะเบียนตรวจสภาพก่อน และ มาตรา 60 ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา 14 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท ดังนั้นการตอกเลขหมาย ลงใน เครื่องยนต์ ตัวรถ หรือ โครงคัดซี เอง แล้วนำไปจดทะเบียนรถยนต์ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

หากตัวรถ เครื่องยนต์หรือโครงคัดซีที่ตอกเลขหมาย ลงไปเองโดยไม่ได้รับอนุญาตไม่ได้มาจากการกระทำความผิดอื่น เช่น การหลีกเลี่ยงอากรการนำเข้า ได้มาจากการโจรกรรมหรือจากการกระทำผิดกฎหมายอื่นก็ไม่มีโทษอื่น

ตามแนวคำพิพากษาศาลฎีกา ความผิดจะเกิดขึ้นก็จากการปลอมแปลงเอกสาร แต่การกระทำต่อเครื่องยนต์ ตัวถังรถยนต์ แชชซีรถหากทำด้วยการตัดแปะเลขหมายจากที่หนึ่งไปสู่อีกที่หนึ่งไม่เป็นความผิด และการทำเลขหมายสำคัญต่อเครื่องยนต์ ตัวถังรถยนต์ แชชซีรถไปเองขณะทำไม่เป็นความผิดต่อกฎหมายใด จนกว่านำไปจดทะเบียนรถ ดังนั้นหากการปลอมแปลงไปเพื่อการใช้ในกิจการอื่น เช่น ใช้เป็นเครื่องเรือ เครื่องไถนาก็ยากที่จะตรวจจับเพราะไม่มีเจ้าพนักงานหน่วยงานใดที่จะมีอำนาจในการตรวจสอบตั้งแต่เริ่มเตรียมการ และเป็นเหตุให้รถที่ได้รับจากการโจรกรรมสามารถนำออกจำหน่าย ได้โดยง่าย

ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับธุรกิจอู่ซ่อมรถยนต์

เจ้าของรถหรือผู้ครอบครองรถที่นำรถไปให้อู่ซ่อมรถทำการซ่อมรถ มีฐานะเป็นผู้ว่าจ้างและผู้ประกอบธุรกิจอู่ซ่อมรถ มีฐานะผู้รับจ้าง เป็นการจ้างทำของ เนื่องจากเจ้าของรถหรือผู้ครอบครองรถต้องการผลสำเร็จของงาน ผู้ประกอบธุรกิจอู่ซ่อมรถ มีทั้งที่ได้จดทะเบียน และไม่ได้จดทะเบียน การจดทะเบียนประกอบธุรกิจอู่ซ่อมรถทำการจดทะเบียนในฐานะโรงงาน และมีทะเบียนพาณิชย์ เหมือนกับกิจการอื่นๆ ทั่วไป ไม่ได้จดทะเบียนเป็นการต่างหากจึงมีทั้งประเภทน่าเชื่อถือและไม่น่าเชื่อถือในการประกอบกิจการ มีทั้งพวกกระทำการโดยสุจริตและพวกที่มีเจตนาไม่สุจริตแต่แรก

การซ่อมรถในหลายกรณีต้องใช้อะไหล่รถ อะไหล่เครื่องยนต์ รถที่มีสภาพใหม่ก็อาจใช้อะไหล่รถ อะไหล่เครื่องยนต์ใหม่ แต่การซ่อมรถทั้งเก่าและใหม่ก็อาจมีการหาซื้ออะไหล่รถอะไหล่เครื่องยนต์ใช้แล้ว มาใช้ในการซ่อมเนื่องจากมีราคาต่ำกว่ามาก การจัดหาผู้ประกอบธุรกิจอู่ซ่อมรถเป็นผู้จัดหาซื้อมาให้จากแหล่งจำหน่ายต่างๆ เนื่องจากเป็นผู้เชี่ยวชาญที่รู้คุณสมบัติความ

ต้องการที่จะนำมาใช้ ในการใช้อะไหล่ใหม่มักไม่มีปัญหา แต่การหาซื้ออะไหล่ที่ใช้แล้วอาจเกิดกรณีนำอะไหล่ เครื่องยนต์ที่ได้มาจากการกระทำความผิดมาใช้ เจ้าของรถหรือผู้ครอบครองรถที่นำรถไปให้อู่ซ่อมรถทำการซ่อมโดยสุจริตอาจต้องได้รับผลประทบจากการกระทำผิดของผู้ประกอบธุรกิจอู่ซ่อมรถ อย่างน้อยเจ้าของรถหรือผู้ครอบครองรถต้องตกเป็นผู้ต้องสงสัยร่วมในการกระทำความผิด